

Sygn. akt I ACa 175/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Andrzej Daczyński

Sędziowie: SA Jan Futro (spr.),

SA Bogusława Żuber

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Gadomska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Zakładowi(...) i (...) Pracy (...).(…) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 9 listopada 2017 r.

sygn. akt I C 602/14

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 4 050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Bogusława Żuber Andrzej Daczyński Jan Futro

I A Ca 175/18

UZASADNIENIE

Powódka M. W. w pozwie wniesionym 13 czerwca 2014 r. skierowanym przeciwko Zakładowi (...) i (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanego:

1. kwoty 200 000 zł z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
2. dożywotniej renty w kwocie po 300 zł miesięcznie, płatnej począwszy od kwietnia 2014 r., w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;
3. ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za doznany przez powódkę uszczerbek na zdrowiu

oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wywodziła, że w dniu 31.03.2014 r. powódka poddała się operacji usunięcia zaćmy w placówce prowadzonej przez pozwanego i przy tej operacji powódka została zarażona, co w efekcie doprowadziło do całkowitej utraty wzroku w prawym oku, na którym zabieg był wykonywany. W związku z dolegliwościami zdrowotnymi znacznemu pogorszeniu uległ również stan zdrowia psychicznego powódki. Powódka wskazała, iż dochodzona w pozwie kwota 200 000 zł obejmuje odszkodowanie i zadośćuczynienie, przy czym kwota zadośćuczynienia wynosi 196 694 zł, natomiast odszkodowanie wynosi 3 306 zł.

Natomiast dochodzona w pozwie renta w kwocie 300 zł miesięcznie wynika ze zwiększonych potrzeb życiowych powódki, związanych z koniecznością objęcia powódki odpłatną opieką ze strony osób trzecich oraz związanych z koniecznością zakupu dodatkowych leków.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W toku procesu - pismem złożonym na rozprawie w dniu 2.02.2016 r. - powódka M. W. cofnęła pozew w części dotyczącej roszczenia o zapłatę odszkodowania w kwocie 200 zł tytułem zwrotu kosztów zakupu leków niezbędnych po leczeniu szpitalnym i rzekła się roszczenia w tej części (k.314,316).

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 121 703 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13.06.2014 roku do dnia 31.12.2015 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty; ustalił, że pozwany Zakład (...) i (...) Sp. z o.o. w K. ponosić będzie odpowiedzialność za skutki na zdrowiu powódki M. W. związane z zabiegiem w dniu 31.03.2014 r., które do dziś nie ujawniły się, a które ujawnić się mogą w przyszłości Umorzył postępowanie w części dotyczącej roszczenia powódki M. W. o zasądzenie od pozwanego kwoty 200 zł a w pozostałej części powództwo oddalił.

Orzekając o kosztach postępowania nakazał ściągnąć od na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Koninie) od pozwanego kwotę 9 485,02 zł oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Jako podstawy rozstrzygnięcia Sąd I instancji powołał następujące ustalenia.

Pozwany Zakład Opieki Zdrowotnej i (...) sp. z o.o. w K. jest wpisany do rejestrów przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS (...) przedmiotem jego działalności jest między innymi: praktyka lekarska ogólna, praktyka lekarska specjalistyczna, działalność szpitali (dowód: k.80-84). Pozwany w ramach swojej działalności prowadzi m.in. Szpitalny Oddział (...) Oddział (...) w K., który wyposażony jest w specjalistyczny sprzęt oraz gdzie wykonywane są zabiegi przez lekarzy specjalistów.

1

W dniu 10.04.2010 r. zmarł mąż powódki, a po 2 tygodniach zmarła matka powódki. Powódka, z uwagi na związane z tym przeżycia, rozpoczęła leczenie u(...) dr T. C. w ZOZ (...) s.c. (...) (...) w K.. Po raz pierwszy była u niej w dniu 9.08.2011 r. i wtedy powódka skarżyła się na oszołomienie, kłopoty z utrzymaniem uwagi, nerwowość, przy czym wówczas zastosowano leczenie farmakologiczne. Następnie u dr T. C. powódka była w dniu (...) przy czym wówczas powódka skarżyła się, że nie może spać oraz że „nic z głową nie jest lepiej”.

(...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeniem z dnia (...)r. (...) -I- (...) uznał powódkę za osobę ze znacznym stopniem niepełnosprawności na okres do 30.11.2015 r., wymagającą stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

W okresie od dnia 16.05.2011 r. do dnia 17.05.2011 r. powódka przebywała na leczeniu u pozwanego na Szpitalnym Oddziale(...), z rozpoznaniem zaćmy jądrowej i podtorebkowej tylnego oka lewego oraz jaskrę i wówczas zastosowano leczenie w postaci usunięcia zaćmy metodą ultradźwięków i wszczepiono sztuczną soczewkę do oka lewego. Następnie

w dniu 10.02.2014 r. powódka ponownie przebywała na leczeniu u pozwanego na Szpitalnym Oddziale (...)z rozpoznaniem zwłóknienia torby tylnej (...) i wówczas zastosowano leczenie w postaci K. O.. Powyższe zabiegi, którym została poddana powódka nie miały żadnych powikłań. Powódka od grudnia 2012 r. leczyła się u lekarza rodzinnego dr T. J. z Przychodni (...) s.c. w Ś. m. in. z powodu bólu głowy. Natomiast w dniu 4.03.2014 r. powódka zgłosiła się do(...) z Poradni (...)ZOZ (...) s.c. w K., z uwagi na zawroty głowy, zaburzenia pamięci.

W dniu 28.02.2014 r. została przeprowadzona kontrola przez pracowników Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w K. w Szpitalnym Oddziale (...) Oddział (...) w K. pozwanego mająca na celu ocenę przebiegu procesów higienicznych i bieżącego stanu sanitarnego. W trakcie tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast w ocenie bloku operacyjnego stwierdzono, że pomieszczenia są utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Tego samego dnia została przeprowadzona kontrola w Przychodni (...) pozwanego mająca na celu ocenę przebiegu procesów higienicznych i bieżącego stanu sanitarnego. Również w trakcie tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Wówczas, jednakże nie zostały pobrane żadne wymazy do badań epidemiologicznych.

Powódka M. W. w dniu 31.03.2014 r. miała przeprowadzony w Szpitalnym Oddziale (...) Oddział (...) w K. pozwanego, zabieg usunięcia zaćmy oka prawego oraz wszczępienia sztucznej soczewki do oka prawego. Wówczas tego dnia W. C., M. P., J. W. (1), Z. K., T. A., J. W. (2) i B. R. (1) także mieli wykonywane zabiegi usunięcia zaćmy, przy czym powódka miała wykonywany zabieg jako druga tego dnia. Powyższe zabiegi usunięcia zaćmy u W. C., M. P., J. W. (1), Z. K., T. A. i B. R. (2) były wykonywane przez okulistę dra P. D., a zabieg u J. W. (2) był wykonany przez (...)dra M., przy czym wszystkie były wykonywane w asyście anestezjologa dra T. M. oraz instrumentariuszki – pielęgniarki G. L., która podawała bezpośrednia narzędzia w czasie zabiegów, natomiast pielęgniarka U. G. opiekowała się pacjentami przed i po zabiegu do godz.19.00

Powódka o godz. 24.00 w dniu 31.03. 2014 r. zaczęła odczuwać silne bóle głowy i bóle prawego oka, na którym był wykonywany zabieg i te bóle powódka zgłosiła dyżurnej pielęgniarce. Powódka przebywała Szpitalnym Oddziale (...) Oddział (...) w K. przy ul. (...) do dnia (...)

2

Wówczas w dniu 1.04.2014 r. po powódkę przyjechała samochodem osobowym córka powódki E. K., która podobnie jak i powódka mieszka w miejscowości R., przy czym odległość pomiędzy K., a R. wynosi 23 km. Następnie w dniu 1.04.2014 r. E. K. zawiozła powódkę do okulisty dra P. D., do jego gabinetu w K. przy ul. (...) i wtedy okulista zbadał powódkę oraz przepisał powódce leki, jak również polecił, aby powódka następnego dnia stawiała się w gabinecie w K. przy ul. (...). E. K. zawiozła później powódkę do miejsca zamieszkania w miejscowości R.. W dniu 1.04.2014 r. E. K. przejechała trasę R. – K. i K. – R., przejeżdżając zatem łącznie 46 km. Następnego dnia tj. w dniu 2.04.2014r. E. K. zawiozła powódkę samochodem osobowym do dra P. D., do jego gabinetu w K. przy ul. (...), gdzie okulista ponownie zbadał powódkę i skierował powódkę na dalsze leczenie do P. do Kliniki (...), wcześniej ustalając natychmiastowe przyjęcie powódki na to leczenie. Wówczas w dniu 2.04.2014 r. E. K. i powódka wróciły do miejsca zamieszkania w miejscowości R., aby powódka mogła się spakować. Również w dniu 2.04.2014 r. E. K. przejechała trasę R. – K. i K. – R., przejeżdżając łącznie 46 km. Łącznie zatem w dniu (...)E. K., w związku z koniecznością transportowania powódki przejechała 92 km.

Wówczas w dniu 2.04.2014 r. powódka została zawieziona do szpitala do P. przez swojego syna oraz córkę E. K.. Powódka wraz z dziećmi jechała wtedy autostradą i opłata za przejazd autostradą wyniosła łącznie 32 zł (2 x 16 zł), a odległość wyniosła 105 km.

Powódka M. W. od dnia 2.04.2014 r. rozpoczęła leczenie w Szpitalu (...) w P. na Oddziale (...)z Pododdziałem (...) w P. z rozpoznaniem wstępnym: zapalenia wewnątrzgałkowego oka prawego. W trakcie leczenia w P.: - w dniu 3.04.2014 r. wykonano u powódki iniekcje wankomycyny i ceftazydymu do komory ciała szklстого oka prawego oraz podjęto próbę pobrania materiału ze szklstki na posiew; - w dniu 8.04.2014 r. wykonano u powódki iniekcje wankomycyny i ciprofloksacyny do komory przedniej oka prawego; - w dniu 9.04.2014 r. wykonano witrektomię z ponownym podaniem antybiotyków wankomycyny i ciprofloksacyny do komory ciała szklстого oka prawego. Nadto w trakcie

leczenia w P. u powódki w dniu 2.04.2014 r. pobrano wymaz z oka prawego i z tej próbki wyhodowano S. (...)które mogą wchodzić w skład fizjologiczny flory skóry. Natomiast w dniu 7.04.2014 r. pobrano u powódki wymaz z oka prawego (płyn-ciało szkliste), który ujawnił P. (...). Powódka na leczeniu w Szpitalu (...) w P. na Oddziale (...) z Pododdziałem (...) w P. przebywała do dnia(...)

Sąd Okręgowy szczegółowo w uzasadnieniu opisując konkretne okoliczności związane z dowozem powódki do lekarzy lub szpitali oraz związanych z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin powódki w szpitalu ustala, że koszt tych przejazdów wyniósł łącznie 1703 zł

Prezes zarządu pozwanego P. K. wraz z członkiem zarządu R. P. zarządzeniem z dnia 7.04.2014 r. zamknęli z dniem 7.04.2014r. Szpitalny Oddział (...) w K..

W dniach 9.04.2014 r. i 11.04.2014 r. została przeprowadzona kontrola doraźna przez pracowników Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w K. w Szpitalnym Oddziale (...) w K. pozwanego, w związku ze zgłoszeniem ogniska zakażenia szpitalnego. W trakcie tej kontroli stwierdzono, że z pobranego w dniu 5.04.2014 r. wymazu czystościowego z powierzchni i sprzętu – na okularze asysty, ujściu w zlewie do chirurgicznego mycia rąk, wnętrzu drenu aparatu (...) wyhodowano P. (...). Także z pobranego w dniu 7.04.2014r. wymazu czystościowego – na strzykawce Ż., odpływie umywalki w sali nr 10, odpływie zlewu w pomieszczeniu dezynfekcji wyhodowano P. (...)W trakcie tej kontroli stwierdzono nieprawidłowości w

3

postaci: stosowania sprzętu jednorazowego użytku wielokrotnie (strzykawka typu Ż.), nieskuteczne prowadzenie dekontaminacji, fotel stosowany do zabiegów (...) posiada powierzchnie trudne do utrzymania w czystości, niepełny skład Zespołu (...).

W dniu 2.05.2014 r. została przeprowadzona kontrola doraźna przez pracowników Państwowego (...) w K. w Szpitalnym Oddziale (...) w K. pozwanego, w związku z wykonaniem zarządzeń zawartych w protokole kontroli z dnia 9.04.2014 r. W dniu 28.04.2014 r. pobrano 17 wymazów ze sprzętu i powierzchni z różnych pomieszczeń i wynik badań był ujemny.

W dniu 25.07.2014 r. została przeprowadzona kontrola przez pracowników Państwowego (...)w K. w Przychodni (...) i Zakładzie (...) w K. pozwanego, w związku z wnioskiem o wydanie opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych pomieszczeń i urządzeń. Natomiast w dniu 28.07.2014 r. została przeprowadzona kontrola przez pracowników Państwowego (...) w K. w Szpitalnym Oddziale (...) w K. pozwanego, w związku z wnioskiem o wydanie opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych pomieszczeń i urządzeń.

W placówce medycznej pozwanego zabiegi usuwania zaćmy są wykonywane w ten sam sposób od 2004 r., przy czym do tego czasu zostało wykonanych około 4 000 operacji i nie doszło w ogóle do zakażeń. Natomiast u wszystkich pacjentów, którzy w dniu 31.03.2014 r. mieli przeprowadzone w Szpitalnym Oddziale (...) Oddział(...) w K. pozwanego, zabiegi doszło do zakażenia, przy czym objawy chorobowe wystąpiły: - w dniu(...)r. u W. C.; - w dniu (...)r. u powódki oraz M. P., Z. K., J. W. (2); - w dniu (...) u J. W. (1), T. A. i B. R. (2).

(...) ds. Orzekania (...)orzeczeniem z dnia 27.06.2014 r. (...) -I- (...) uznał powódkę za osobę z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na okres do 30.11.2015 r., która nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

U powódki M. W. doszło do zakażenia wnętrza gałki ocznej prawej, co było przyczyną utraty wzroku w operowanym oku. Istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że przyczyną tego zakażenia była pałeczka ropy błękitnej wyhodowana z próbki materiału pobranej od powódki oraz w pozwanym podmiocie leczniczym. Do zakażenia oka powódki doszło w trakcie udzielania świadczeń medycznych w pozwanej placówce, na co wskazuje analiza czasu po jakim pojawiły się pierwsze objawy oraz fakt, iż w tym samym dniu było operowanych 7 innych osób u których również

wystąpiły powikłania po zabiegach operacyjnych, przy czym u powódki i 2 innych osób wyhodowano bakterię tego samego gatunku. W pozwanej placówce medycznej w tym okresie nie przestrzegano rygorystycznie zasad sanitarno-higienicznych, np. na bloku operacyjnym strzykawka jednorazowego użytku (...) służąca do przepłukiwania aparatu (...) była wielokrotnie tego dnia używana i z tych sprzętów ujawniono występowanie P. (...) Natomiast błędy popełnione w trakcie dochodzenia epidemiologicznego spowodowały, iż nie wykryto źródła tego zakażenia, przy czym bezpośrednią przyczyną rozprzestrzeniania się zakażenia w tym dniu mogły być zaniedbania ze strony personelu lub za krótki okres między zabiegami okulistycznymi, bądź też u powódki oraz innych zakażonych tego dnia osób, zastosowano lek lub środek, na którym (w którym) była skontaminowana bakteria pałeczki ropy błękitnej.

Zachodzi związek przyczynowo – skutkowy pomiędzy dokonaniem w dniu 31.03.2014 r. w pozwanej placówce medycznej zabiegiem operacyjnym usunięcia zaćmy oka prawego powódki, a całkowitą utratą wzroku w operowanym oku. W trakcie operacji usunięcia zaćmy

4

dochodzi do otwarcia gałki ocznej na czas operacji i kontaktu struktur wnętrza gałki ocznej z narzędziami mikrochirurgicznymi oraz z płynami i materiałem wiskoelastycznym, podawanym do wnętrza gałki ocznej, w końcowej fazie operacji, w miejsce usuniętej z oka zmętniałej soczewki własnej wszczepiana jest sztuczna soczewka, która pozostaje w oku na stałe. Na każdym etapie operacji może dojść do przemieszczenia się mikroorganizmów ze środowiska zewnętrznego do wnętrza gałki ocznej, które mogą wywołać stan zapalny struktur wewnętrznych gałki ocznej, prowadząc do całkowitej, nieodwracalnej utraty widzenia w takim oku. Powódka, jak i inni operowani w tym dniu pacjenci, zostali zakażeni bakterią P. (...) którą także wykryto podczas kontroli epidemiologicznej u pozwanego i jest mało prawdopodobne wystąpienie zapalenia wnętrza gałki ocznej równocześnie u tak dużej liczby pacjentów na skutek niezależnie od siebie występujących infekcji poza szpitalnych. Powódka M. W., na skutek powikłań, które wystąpiły po wykonaniu w dniu (...)r. zabiegu operacyjnym usunięcia zaćmy oka prawego, całkowicie nie widzi okiem prawym i występuje brak poczucia światła w tym oku. Nie ma żadnych medycznych i pozamedycznych możliwości przywrócenia widzenia tym okiem w przyszłości, stąd powódka jest osobą trwale jednooczną. Obecnie nie ma żadnych możliwości ustalenia jaka byłaby ostateczna ostrość wzroku u powódki w dłuższym okresie po zabiegu ani ustalenia stopnia prawdopodobieństwa uzyskania takiej poprawy, jak również nie ma możliwości stwierdzenia czy dodatkowe schorzenia ogólne i miejscowe na jakie cierpiała powódka mogły wpłynąć na wystąpienie u powódki obniżonej w stosunku do normy ostrości wzroku po rekonwalescencji. Brak jest oceny ostrości wzroku oka prawego powódki w okresie bezpośrednio po operacji, a jeszcze przed momentem wystąpienia powikłań, dlatego też przy ustaleniu stopnia uszczerbku na zdrowiu powódki należało wziąć pod uwagę ostrość widzenia oka lewego powódki (0,8), które może być dobrym punktem odniesienia, gdyż powódka również w oku lewym miał usuwaną zaćmę, w tym samym ośrodku medycznym. Czas wystąpienia pogorszenia widzenia okiem prawym, to moment pojawienia się stanu zapalnego w tym oku, a nie moment wykonania zabiegu operacyjnego. Sam zabieg operacyjny został bowiem przeprowadzony prawidłowo, a utrata widzenia związana była z infekcją bakteryjną, która rozpoczęła się podczas tego zabiegu z przyczyn niezależnych od lekarza operującego. Powódka M. W., w przypadku, gdyby w trakcie operacji nie została zakażona, to odzyskałaby sprawność w oku prawym do 80%, co także jest widzeniem prawidłowym, natomiast obecnie sprawność tego oka wynosi 45% (dla ostrości wzroku = brak poczucia światła). W konsekwencji zatem, w wyniku wystąpienia powikłań pooperacyjnych po zabiegu w dniu 31.03.2014 r. powódka doznała uszczerbku na zdrowiu z przyczyn okulistycznych w wysokości 35%.

W czasie zabiegu w dniu (...) do wnętrza prawej gałki ocznej powódki wprowadzone zostały bakterie, które są odpowiedzialne za późniejsze zakażenie i uszkodzenie wzroku, jednakże ta bakteria zostaje zwalczona po kilku dniach lub tygodniach i zakażenie tą bakterią nie ma ogólnoustrojowych skutków w przypadku powódki. Natomiast zanik gałki ocznej będzie postępował do pewnego momentu, a następnie zatrzymuje się, przy czym u powódki proces ten już się dokonał i zatrzymał. Ten proces zaniku gałki ocznej nie jest uleczalny ani odwracalny. Opadanie powieki nie prowadzi do trwałego uszkodzenia mięśni. U powódki nie zachodzi konieczność usunięcia zanikającej gałki ocznej ani wykonania protezy oka, natomiast zachodzi konieczność wykonania epiprotezy – kosmetycznej nakładki na tą zanikową gałkę oczną. Nie leczy się osób jednoocznych, natomiast przeprowadza się ich rehabilitację, która

może następować w sposób samoistny, przy czym przyjmuje się, że po roku od wystąpienia jednoocznosci osoba zaadaptowała się do jednoocznosci.

Powódka M. W. na skutek zdarzenia z dnia 31.03.2014 r. była narażona na dolegliwości bólowe, konieczność poddania się leczeniu i konsultacjom lekarskim, zmaganiu się z niepełnosprawnością oraz poczucie braku samodzielności. Powódka wówczas reagowała

5

emocjonalnie adekwatnie do stresu: pojawiły się objawy psychopatologiczne w postaci lęku, wahań nastroju, myśli samobójczych, przy czym występujące zaburzenia nie miały znacznego nasilenia i od(...)powódka otrzymywała słaby lek przeciwdepresyjny o niewielkiej dawce. Występujące u powódki objawy ostrej reakcji na stres miały zmienny przebieg, przy czym powódka była konsultowana przez (...) w czasie pobytu w szpitalu w P. i ustąpienie objawów stwierdzono po 4 dniach, a potem prawdopodobnie się nasiliły, gdyż po konsultacji(...) włączono farmakoterapię. Zaburzenia powódki mają charakter (...i) po raz pierwszy pojawiły się w (...) r. po śmierci bliskich powódki, a także 2013 r. i objawy te były łagodzone farmakologicznie, przy czym obecny stan emocjonalny powódki jest niestabilny. Nadto zaburzenia lękowo-depresyjne, które stwierdzono u powódki mogą wyzwać reakcje emocjonalne adekwatne zarówno do dużego czynnika jak i niewielkiego czynnika stresogennego. W konsekwencji objawy reakcji lękowej i depresyjnej, które wystąpiły u powódki po zabiegu w dniu (...).r. spowodowały u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym w wysokości 1 %.

Łącznie zatem trwały uszczerbek na zdrowiu powódki M. W. w związku z zabiegiem w dniu 31.03.2014 r wynosi 36%: w tym 35% z przyczyn okulistycznych i 1% z uwagi na stwierdzony uszczerbek na zdrowiu psychicznym.

Powódka w chwili zabiegu miała (...) lat i chorowała na nadciśnienie tętnicze, żylaki, płaskostopie, nosiła okulary. Powódka w tym czasie otrzymywała rentę rodzinną po zmarłym mężu, jak również otrzymywała zasiłek pielęgnacyjny z (...). Powódka do czasu zabiegu była osobą samodzielną i sama podróżowała autobusem oraz sama jeździła na rowerze. Powódka do czasu zabiegu sama wykonywała zakupy oraz sama zajmowała się pracami domowymi i sama sprzątała, myła okna, prała, gotowała, paliła w piecu. Nadto do czasu zabiegu powódka wykonywała prace w ogródku typu pielenie warzyw, kopanie, grabienie.

Natomiast po zabiegu w dniu (...).r. powódka, która nie widzi na prawo oko, nie jest osobą samodzielną i zawsze chodzi w towarzystwie innej osoby, przy czym czasami powódka idzie sama, a czasami ktoś prowadzi powódkę. Od czasu zabiegu nie wykonuje żadnych prac domowych i prace te wykonuje bądź córka powódki E. K., bądź jej dzieci lub siostra powódki. E. K. zawozi powódkę do lekarza lub po zakupy, a także W. K. podwozi powódkę w celu zrobienia zakupów. Przestała także wykonywać prace w ogródku. Odczuwa dolegliwości bólowe głowy oraz prawego oka, jak również ma zachwiania równowagi i problemy z widzeniem prawej strony, przy czym powódka nie może wchodzić po schodach oraz przewraca się. Powódka nie jest w stanie nalać wody do szklanki, gdyż rozlewa wodę. Nie jest w stanie posmarować masłem całej kromki chleba.

Powódka po powrocie z P. miała myśli samobójcze, a obecnie powódka, która do tej pory nie pogodziła się ze stanem swojego zdrowia, siedzi w domu, rozmyśla i płacze. Powódka od dnia(...) r. rozpoczęła leczenie w (...) ZOZ (...) s.c. w K. z rozpoznaniem: epizod depresji łagodny, zaburzenia adaptacyjne, przy czym powódka leczyła się u lekarza (...) oraz korzystała z terapii (...) jak również przyjmowała lek uspokajający. Powódka ostatni raz u lekarza(...) była w dniu (...), natomiast do (...)do K. powódka jeździ raz na miesiąc lub raz na dwa miesiące. Powódka nadal leczy się u okulisty w K. z powodu jaskry oka lewego, przy czym powódka ma wtedy mierzone ciśnieni w oku oraz ma badanie komputerowe oka, jak również powódka otrzymuje krople do oka lewego oraz krople antybakteryjne do oka prawego. Powódkę do okulisty i (...) do K. zawozi bądź E. K., bądź sąsiad, przy czym córce powódka przekazuje 30 zł za jeden przejazd, a sąsiadowi 50 zł za jeden przejazd. Powódka nadal otrzymuje rentę rodzinną po zmarłym mężu – obecnie w kwocie 1.229 zł miesięcznie, natomiast nie otrzymuje zasiłku pielęgnacyjnego z (...). Powódka również kontynuuje leczenie u lekarza rodzinnego dr T. J..

Powódka od czasu zabiegu zażywała lek antydepresyjny T., który obecnie przepisuje powódce lekarz rodzinny dr T. J.. Nadto zażywała V., D., C., O., T. D.. Obecnie powódka wskazała, iż na leki przeznacza kwotę 17-18 zł miesięcznie.

Wszystkie stosowane przez powódkę w okresie pooperacyjnym miejscowo do oka prawego leki okulistyczne miały związek z prowadzonym leczeniem operacyjnym oka prawego, przy czym dotyczyło to leków: B., (...), P. (...) S., X. E. C., N., R., płynna G., G. Spray. Natomiast o celowości stosowania leków: spirytus (...)V., D., T., C., K. Forte, N., P. C., T. winien rozstrzygnąć biegły w dziedzinie chorób wewnętrznych. Obecnie powódka nie musi przyjmować na stałe żadnych leków, natomiast powinna przyjmować doraźnie leki, w sytuacji wystąpienia dolegliwości bólowych, np. przeciwzapalne w kroplach.

Powódka M. W. pismem z dnia 16.05.2014 r. wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 200 000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za uszczerbek na zdrowiu doznany wskutek niewłaściwie wykonanego zabiegu w placówce pozwanego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, że podstawę uwzględnienia powództwa stanowią przepisy art. 430 k.c., art. 444 § 1 i 2 oraz art. 445 § 1 k.c..

Biorąc pod uwagę ustalone okoliczności, w tym rozmiar doznanych przez powódkę cierpień fizycznych oraz trwałość następstw, należy zdaniem Sądu uznać, iż wysokość należnego powódce zadośćuczynienia za doznaną krzywdę winna wynosić 120 000 zł.

W świetle okoliczności niniejszej sprawy oraz treści art. 455 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c. należy zdaniem Sądu uznać, iż roszczenie powódki jest uzasadnione, co do zasądzenia zadośćuczynienia i odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa tj. od dnia 13.06.2014 r.

Roszczenie odszkodowawcze powódki dotyczące zwrotu kosztów związanych z dowozem powódki do lekarzy lub szpitali oraz związanych z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin powódki w szpitalu jest uzasadnione co do kwoty 1 703 zł.

W ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy uzasadnione jest ustalenie, że pozwany ponosić będzie odpowiedzialność za skutki na zdrowiu powódki związane z zakażeniem powódki podczas zabiegu w dniu 31.03.2014r., które do dziś nie ujawniły się, a które ujawnić się mogą w przyszłości. Z opinii biegłego sądowego okulisty B. H. wynika bowiem, że u powódki zachodzi konieczność wykonania epiprotezy – kosmetycznej nakładki na tą zanikową gałkę oczną, która będzie poruszać się tak jak gałka oczna i którą należy dbać, podobnie jak o szkło kontaktowe

Po zabiegu zwiększyły się potrzeby powódki o konieczność zakupu leków, jednakże dotyczyło to okresu po operacji, przy czym powódka cofnęła pozew i zrzekła się roszczenia co do zwrotu kosztów zakupu leków niezbędnych po leczeniu szpitalnym. Postępowanie w tym zakresie Sąd umorzył na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu - wskazując, co się na nie składa - Sąd Okręgowy powołał przepisy art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1348 z późn. zm.)

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. i art. 100 k.p.c., nakazując pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Koninie kwotę 9 485,02 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, przy czym koszty te obejmują opłatę sądową od pozwu w kwocie 6 086 zł oraz koszty sporządzenia opinii przez biegłych na łączną kwotę 3 399,02 zł.

Od wyroku tego zaskarżając go w części, w jakiej uwzględniono powództwo oraz orzeczono o kosztach procesu apelację wniósł pozwany zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie prawa materialnego a mianowicie:

7

a) art 430 k.c. w zw. z art, 444 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że wskutek zawinionych działań pozwanego powódka doznała rozstroju zdrowia uzasadniającego przyznanie zadośćuczynienia i odszkodowania oraz że między działaniem pozwanego a zaistniało szkodą istnieje związek przyczynowo - skutkowy,

b) art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 440 k.c. poprzez nieuwzględnienie wszystkich istotnych okoliczności wpływających na wysokość zadośćuczynienia i odszkodowania (tj. wieku pokrzywdzonej/ zachowania pozwanego) i wadliwą wykładnię poprzez ustalenie, że zasądzona kwota tytułem zadośćuczynienia za doznaną uszczerbek na zdrowiu jest odpowiednia w sytuacji, gdy rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powódki są zadowalające zaś zgodnie z opinią lek. B. H. z dnia 04.04.2017 r, po upływie 1 roku od momentu wystąpienia jednoocznosci powódka jest osobą zaadaptowaną do jednoocznosci, przyjmuje się również, że jednoocznosc nie stanowi podstawy do uznania niezdolności do pracy, poprzez zaniechanie ustosunkowania się Sądu I Instancji do zasadności przyjętej w niniejszej sprawie wysokości zadośćuczynienia i niewskazania jakie okoliczności zostały przez Sąd szczególnie uwzględnione, jaka była podstawa do przyjęcia, że wysokość zasądzona przez Sąd kwoty tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do rozmiaru cierpienia i krzywdy powódki, jak również zaniechanie odniesienia się do innych tego typu analogicznych przypadków,

c) art. 481 § 1 i 2 k.c., poprzez niezasadne przyjęcie, iż w warunkach powyższej sprawy należało zasądzić odsetki ustawowe od przyznanego powódce zadośćuczynienia za doznaną przez nią krzywdę, poczynając od dnia 13.06.2014 r. do dnia 31.12.2015 r. a następnie od dnia 01.01.2016 r. w sytuacji, gdy w istocie brak było podstaw faktycznych i prawnych do zastosowania opisanego rozwiązania, albowiem w przypadku ustalenia należnego powódce zadośćuczynienia w wyroku, to jest wedle stanu sprawy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy, odsetki za ewentualne opóźnienie zobowiązanego w płatnościach powinny zostać zasądzone od dnia następnego po wydaniu wyroku, nie zaś niejako z mocą wsteczną, czyli od daty wskazanej w treści zaskarżonego orzeczenia;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy a mianowicie:

a) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie dokonanej wybiórczo wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego:

- polegającym na nieuwzględnieniu bądź niedostatecznym rozważeniu wszystkich okoliczności niniejszej sprawy, mających istotny wpływ na wymiar i wysokość zadośćuczynienia/ co doprowadziło do nieadekwatnego dokonania ustalenia w kontekście wysokości zadośćuczynienia,
- poprzez błędne przyjęcie, że powódka w związku z utratą wzroku w oku lewym, ma zachwiania równowagi i problem z poruszaniem się po stopniach, choć zgodnie z ustnym przesłuchaniem lek, B. H. na rozprawie w dniu 01.08.2017 r., narząd wzroku nie wpływa na utrzymanie równowagi, zaś zgodnie z historią choroby, powódka na zaburzenia równowagi cierpiała już przez zabiegiem w dniu 31.03.2014 r.,
- poprzez nieuwzględnienie ustnej wypowiedzi lek. B. H. na rozprawie w dniu 01.08.2017 r., iż: utrata jednego oka jest to 35 % uszczerbku na zdrowiu pod warunkiem, że ktoś widział prawidłowo, przy czym powódka w dniu zabiegu nie widziała prawidłowo,

8

- poprzez uznanie za wiarygodne zeznań powódki, chociaż powódka wielokrotnie zeznawała odmiennie i sprzecznie, np.: na rozprawie w dniu 26.10.2017 r, godz. 00:23:04 przed zdarzeniem byłam 100 % zdrowym człowiekiem, godz. 00:24:29 przed zdarzeniem nie potrzebowałam ani(...) ani (...)zaś następnie godz. 00:29:41 po śmierci męża, który zmarł na raka nie chodziłam do (...) ani (...), nie leczyłam się, godz. 00:32:58 ja przyznaję, że byłam u dr C. po śmierci męża bo dla mnie to była trauma,

c) naruszenie art. 98 k.p.c. w zw. 102 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. poprzez zaniechanie stosunkowego rozdzielenie kosztów i obciążenie pozwanego w sposób całkowity kosztami sadowymi, w tym kosztami opinii sporządzonych przez biegłych sądowych, przy jednoczesnym odstąpieniu od obciążania powódki kosztami w części oddalającej powództwo, pomimo jedynie częściowego uwzględnienia powództwa.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna.

Wobec postawienia w apelacji zarówno zarzutów naruszenia prawa materialnego jak i procesowego zauważyć trzeba, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne, zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r II CKN 60/97 - OSNC 1997/9/128).

Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego zarzutów naruszenia prawa procesowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r. II CKN 18/97 - OSNC 1997/8/112). Należy też mieć na względzie, że nawet stwierdzenie naruszenia prawa procesowego przez sąd I instancji, tylko wtedy ma znaczenie dla rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, jeżeli miały one wpływ na wynik sprawy i były tego rodzaju lub wystąpiły w takim natężeniu, że ukształtowały lub mogły ukształtować treść zaskarżonego orzeczenia.

W judykaturze i piśmiennictwie zgodnie przyjęto, że sporządzenie uzasadnienia nie odpowiadającego wymaganiom, jakie stawia art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., wyjątkowo może uzasadniać uwzględnienie apelacji. Ma to miejsce wówczas, gdy wskutek uchybienia wymaganiom określającym zasady motywowania orzeczeń uzasadnienie nie poddaje się kontroli kasacyjnej, w szczególności nie ma wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera takie braki, które ją uniemożliwiają.

Nie znajduje też podstaw zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. Przepis ten pozostający w związku z obowiązkiem przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.) i dotyczy ciężaru udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Nie można zatem tego zarzutu stawiać sądowi.

Przechodząc do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wskazać trzeba, że stosownie do tego przepisu. sąd instancji ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, przy czym winien to jednak czynić na podstawie wszechstronnego rozważenia całego zebranego materiału dowodowego. Granicę swobodnej oceny dowodów wyznaczają czynniki logiczny i ustawowy, zasady doświadczenia życiowego, aktualny stan wiedzy, stan świadomości prawnej i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa.

9

Wykazanie, że sąd pierwszej instancji naruszył art. 233 § 1 k.p.c., co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, nie może być ograniczone do odmiennej interpretacji dowodów zebranych w sprawie, przy jednoczesnym zaniechaniu wykazania, iż ocena przyjęta za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granicę swobodnej oceny dowodów, którą

wyznaczają czynniki logiczny i ustawowy, zasady doświadczenia życiowego, aktualny stan wiedzy, stan świadomości prawnej i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. skarżący powinien wskazać, jakie dowody leżące u podstaw ustaleń Sądu i z naruszeniem, jakich kryteriów oceny przewidzianych w wymienionym przepisie sąd pierwszej instancji błędnie uznał za wiarygodne i mające moc dowodową lub nie mające takiej mocy i niewiarygodne.

Odnosząc się zatem do zarzutów dotyczących zeznań powódki zauważyć należy, że Sąd poczynił swoje ustalenia przyjmując za ich podstawę tylko część jej zeznań. Przytaczane w apelacji i kwestionowane jej zeznania nie miały znaczenia dla ustaleń Sądu.

W rzeczywistości pozwany także - błędnie klasyfikując ten zarzut, jako zarzut naruszenia prawa materialnego - twierdzi, że opinia biegłych nie dała podstaw do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd.

Wskazać zatem należy, że w swojej opinii z dnia 22.07.2016 r. biegła lek. A. M. wskazała, że u powódki doszło do zakażenia wnętrza gałki ocznej prawej, co było przyczyną utraty wzroku w operowanym oku. Nie może jednak opisać dokładnie, jak do tego doszło. „Istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że przyczyną tego zakażenia była pałeczka ropy błękitnej wyhodowana z próbki materiału pobranej od powódki oraz w pozwanym podmiocie leczniczym. Analizując czas po jakim pojawiły się pierwsze objawy oraz fakt, że w tym samym dniu było operowanych 7 osób u których również wystąpiły powikłania a i trzech z nich ... wyhodowano bakterię tego samego gatunku stwierdzam, że do zakażenia oka powódki doszło w trakcie udzielania świadczeń medycznych w pozwanej placówce.”

Biegła ta również wyjaśniła, że błędy popełnione w trakcie dochodzenia epidemiologicznego spowodowały, iż nie wykryto źródła tego zakażenia, przy czym bezpośrednią przyczyną rozprzestrzeniania się zakażenia w tym dniu mogły być zaniechania ze strony personelu lub za krótki okres między zabiegami okulistycznymi, bądź też u powódki oraz innych zakażonych tego dnia osób, zastosowano lek lub środek, na którym (w którym) była skontaminowana bakteria pałeczki ropy błękitnej. Biegła A. M. wskazała, na nieprawidłowości w wykonywaniu przez Państwową (...)w K. kontroli, co oczywiście nie obciąża pozwanej, ale dyskwalifikuje ustalenia tej kontroli.

Fakt, że zachodzi związek przyczynowo – skutkowy pomiędzy dokonany w dniu 31.03.2014 r. w pozwanej placówce medycznej zabiegiem operacyjnym usunięcia zaćmy oka prawego powódki, a całkowitą utratą wzroku w operowanym oku wskazał biegły B. H.. Stwierdził on, że powódka, jak i inni operowani w tym dniu pacjenci, zostali zakażeni bakterią P. aeruginosa, (ta sama, którą wskazuje dr M.), którą także wykryto podczas kontroli epidemiologicznej u pozwanego i jest mało prawdopodobne wystąpienie zapalenia wnętrza gałki ocznej równocześnie u tak dużej liczby pacjentów na skutek niezależnie od siebie występujących infekcji poza szpitalnych

Jest oczywistym, że powódka w dniu zabiegu nie widziała prawidłowo. Ten przecież fakt był przyczyną poddania się przez nią zabiegowi. Zgodnie z opinią biegłego mogła uzyskać sprawność widzenia w wysokości 80 %, co także jest widzeniem prawidłowym.

Podnoszona okoliczność, że nie było możliwe ustalenie, jaka byłaby ostateczna ostrość wzroku u powódki w dłuższym okresie po zabiegu ani ustalenie stopnia prawdopodobieństwa uzyskania takiej poprawy nie uzasadnia wniosku o oddalenie powództwa. Oczywistym bowiem jest, że w wyniku działań pozwanego powódka utraciła widzenie w oku. Jest też oczywistym, że ustalenia biegłego B. H., iż powódka po operacji winna uzyskać 80 % sprawność, jest tylko założeniem hipotetycznym. Utrata przez nią wzroku uniemożliwiła obiektywną i pewną weryfikację tego ustalenia.

10

Jak zresztą wskazuje sam apelujący przypadek oka lewego był znacznie inny niż oka prawego, choćby pod względem ostrości widzenia.

Po przesłuchaniu 1 sierpnia 2017 r. biegłego H., który wyjaśniał treść swojej opinii pozwany nie podnosił nowych zarzutów ani nie wnioskował o dopuszczenie dowodu z innego biegłego.

Wobec zatem bezzasadności zarzutów naruszenia prawa procesowego stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy i leżący u podstaw jego rozstrzygnięcia stanowi podstawę oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Nie ma w szczególności podstaw do kwestionowania przyjęcia jako podstawy rozstrzygnięcia przepisów art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. Powódka z winy pozwanego poniosła szkodę na osobie, co uzasadniało jej roszczenie o zasądzenie zadośćuczynienia. Zarzutu naruszenia art. 430 k.c. pozwany w ogóle nie uzasadniał.

Odnosząc się do kwestii wysokości zadośćuczynienia wskazać należy, że według art. 445 § 1 k.c. przyznanie poszkodowanemu zadośćuczynienia zależy od uznania sądu. („sąd może przyznać”). Zwrot "sąd może" nie wiąże się jednak z wolnym wyborem sądu, a jedynie umożliwia swobodną ocenę przesłanek przyznania zadośćuczynienia. Sąd kieruje się wskazaniem obiektywnymi - nie może więc odmówić przyznania zadośćuczynienia, gdy spełnione zostały wszystkie niezbędne przesłanki uzyskania przez pokrzywdzonego rekompensaty za poniesioną krzywdę. Przesłankami przyznania zadośćuczynienia finansowego są rozmiar i intensywność krzywdy doznanej przez poszkodowanego.

Ustawodawca nie zawarł w treści przepisu art. 445 § 1 k.c. konkretnych mierników. Tak, jak nie uznał tego za możliwe ustawodawca, tak i nie jest możliwe udzielenie szczegółowych wskazań konkretyzujących przesłanki upoważniające do określenia wysokości należnego poszkodowanemu zadośćuczynienia. Zostało to, bowiem pozostawione - podobnie jak w innych, trudnych do jednoznacznego określenia, wypadkach - sędziowskiemu uznaniu, opartemu na wszechstronnym rozważeniu okoliczności konkretnej sprawy.

Ocena kryteriów decydujących o wysokości zadośćuczynienia zależy od okoliczności konkretnej sprawy. Dlatego też postulowana w apelacji konfrontacja danego przypadku z innymi i wysokość świadczeń przyznanych w innych sprawach, choćby w podobnych stanach faktycznych, nie może natomiast stanowić podstawowego kryterium wysokości zadośćuczynienia.

Brak jednolitych, niezmiennych i porównywalnych kryteriów nakazuje uznać, że określenie wysokości zadośćuczynienia stanowi istotny atrybut sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę w pierwszej instancji.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem sąd odwoławczy władny jest zakwestionować w takich sytuacjach ocenę sądu I instancji jedynie wtedy, gdy oparta jest ona na ustaleniach oczywiście sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, orzekając sąd nie wziął pod uwagę całokształt okoliczności sprawy lub też oceniając te sytuację poszkodowanego rażąco narusza swoim orzeczeniem zasady współżycia społecznego albo też jego stanowisko nie zostało w sposób należyty uzasadnione stosownie do przepisu art. 328 § 2 k.p.c..

Wskazać tu należy, że mimo zaskarżenia wyroku w całości pozwany nie podnosi żadnych zarzutów dotyczących wysokości kwoty zasądzonej z tytułu odszkodowania.

Nie doszło także do naruszenia norm zawartych w art. 481 § 1 i 2 k.c.

Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego, wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, ale deklaracyjny, a zatem jedynie potwierdza wysokość świadczenia należnego poszkodowanemu już z chwilą wyrządzenia szkody.

Według art. 481 k.c. odsetki należą się za samo opóźnienie, choćby zatem wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Stan opóźnienia w spełnieniu świadczenia powstaje po wezwaniu dłużnika do świadczenia. Znaczenie takiego wezwania wierzyciela (art. 455 k.c.) polega na tym, że z jego chwilą na dłużniku zaczyna ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia i że nie spełniając go popada w opóźnienie, a to uprawnia wierzyciela do żądania odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.)

W wyroku z dnia 8 lutego 2012 r., sygn. sprawy V CSK57/11 (Lex 1147804) Sąd Najwyższy stwierdził, że odsetki od zasądzonej kwoty odszkodowania należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania. W dacie zgłoszenia roszczenia obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego zgodnie z art. 455 k.c., staje się wymagalny. Rozmiar szkody, a tym samym wysokość zgłoszonego żądania podlega weryfikacji w toku procesu, nie zmienia to jednak faktu, że chodzi o weryfikację roszczenia wymagalnego już w dacie zgłoszenia, a nie dopiero w dacie sprecyzowania kwoty i przedstawienia dowodów. Jeżeli po weryfikacji okaże się, że ustalona kwota odszkodowania nie przekracza wysokości kwoty żądanej już wcześniej, nie ma przeszkód do zasądzenia odsetek od tej wcześniejszej daty.

Nie zachodzi również naruszenie art. 98 k.p.c. w zw. 102 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. poprzez zaniechanie stosunkowego rozdzielenie kosztów i obciążenie pozwana w sposób całkowity kosztami sadowymi, w tym kosztami opinii sporządzonych przez biegłych sądowych, przy jednoczesnym odstąpieniu od obciążania powódki kosztami w części oddalającej powództwo, pomimo jedynie częściowego uwzględnienia powództwa.

Przede wszystkim zauważyć należy, że Sąd nie stosował w sprawie art. 102 k.p.c. Nie mógł zatem naruszyć tego przepisu.

Zgodnie natomiast z art. 100 zdanie drugie k.p.c. sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów ..., gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Należy podkreślić, że zastosowanie art. 100 k.p.c. wymaga nie tylko dokonania oceny ostatecznego wyniku sprawy, lecz także podlega dyskrecjonalnej ocenie sędziowskiej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2011 r., V CZ 90/10, niepubl.). Ustalenie powyższych okoliczności ustawodawca pozostawił swobodnej ocenie sądu. Rozstrzygnięcie w tym zakresie może zostać skutecznie zakwestionowane w ramach kontroli instancyjnej jedynie w razie oczywistego naruszenia przewidzianych w ustawie reguł (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 4/12, LEX nr 1231330). Analiza uzasadnienia Sądu Okręgowego przekonuje, że rozstrzygnięcie przyjęte przez ten Sąd mieści się w dyspozycji wskazanych przepisów. Nieuzasadnione zatem jest twierdzenie, że miało miejsce naruszenie reguł orzekania o kosztach, w tym zwłaszcza art. 100 k.p.c.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku orzekając o kosztach postępowania zgodnie z treścią przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.).

Bogusława Żuber Andrzej Daczyński Jan Futro